

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Markéty Jiráskové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

žalobkyně: **Ing. Věra K.**, narozena dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupena advokátem JUDr. Zdeňkem Veselým
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

proti

žalovaným: 1) **Luboš T.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
2) **Ing. Štěpánka K.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx
oba zastoupeni advokátem JUDr. Michalem Zemanem
sídlem Navrátilova 664/10, 110 00 Praha 1

o zaplacení 6 326 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalovaných proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 29. května 2019,
č. j. 42 C 112/2018-175,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. **potvrzuje.**
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku III. mění tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovaným na náhradě nákladů řízení 45 423 Kč k rukám zástupce žalovaných JUDr. Michala Zemana, advokáta, do tří dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalovaní jsou povinni zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně na náhradě nákladů odvolacího řízení 2 178 Kč k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Zdeňka Veselého, advokáta, do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně žalobu s návrhem, aby žalovaní ad 1) a ad 2) byli povinni zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 23 218 Kč s příslušenstvím (výrok I.), dále uložil žalovaným povinnost zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 6 326 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z této částky od 16. 2. 2018 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.) a současně rozhodl, že se žalovaným náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobkyně proti žalovaným domáhala zaplacení částky 29 544 Kč představující náhradu škody a nemajetkovou újmu za napadení jejího psa psem žalovaných dne 18. 11. 2017. Žalovaná částka se skládala z nákladů za ošetření psa žalobkyně u veterináře ve výši 6 054 Kč, ze ztráty na výdělků manžela žalobkyně ve výši 13 218 Kč, z nákladů na vyčištění zakrváceného oděvu žalobkyně v čistírně ve výši 272 Kč a z nemajetkové újmy ve výši 10 000 Kč za utrpěný šok, neboť žalobkyně má ke svému psovi silný citový vztah.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně šla dne 18. 11. 2017 kolem 18. hodiny vyvenčit svého psa, před domem se pes žalobkyně setkal se psem žalovaného, mezi těmito psy panovalo nepřátelství. Pes žalovaných začal táhnout a vysmekl se z kšír a způsobil psovi žalobkyně drobnou tržnou ránu na pravé zadní noze, která byla ošetřena ve xxx xxx. Pes žalobkyně dostal protišokovou infuzi, byla mu provedena laváž, drenáž a sutura, nasazena antibiotika a analgetika, následující den proběhla kontrola v pořádku, byla vydána antibiotika v tabletách a dne 21. 11. 2017 byl vyndán drén a další návštěva u lékaře již neproběhla. Žádný z vyslechnutých svědků nebyl přítomen bezprostředně před vznikem a při vzniku této události, svědci K. a K. situaci popisovali až poté, kdy slyšeli venku štekot psů a vyhlédli z balkonu svého bytu. Tvzení žalobkyně a žalovaných se v okolnostech vzniku situace zcela rozcházejí. Za ošetření psa žalobkyně včetně jeho převozu veterinární záchrannou službou zaplatila žalobkyně celkem 6 054 Kč. Ve dnech 21. až 22. 11. 2017 čerpal manžel žalobkyně dovolenou na zotavenou a náhrada mzdy za tyto dny činila 13 218 Kč. Náklady na vyčištění zimní bundy od krve a impregnace činily 272 Kč. Policie České republiky v nastalém incidentu nespatořovala znaky přestupku. Soud I. stupně nakonec shrnul zjištění z výslechu svědků Ivany K., Jozefa K., Jaroslava J., Jana K. a Jaroslava R.
4. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 2933, § 2791 (správně § 2971 – poznámka odvolacího soudu) a § 2894 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „o. z.“), že nárok žalobkyně je důvodný pouze částečně. Uvedl, že ačkoli bylo prokázáno, že se oba psi pohybovali venku na vodítku a bylo tomu tak i před inkriminovaným incidentem před domem, pes žalovaných se vysmekl z vodítka (kšír) a následně způsobil škodu žalobkyni napadením jejího psa a jeho zraněním. Žalovaní jakožto vlastníci psa jsou povinni nahradit žalobkyni společně a nerozdílně vzniklou škodu, které se nelze zprostit.
5. K jednotlivým uplatňovaným nárokům na náhradu škody a nemateriální újmy dospěl soud I. stupně k názoru, že nárok manžela žalobkyně na náhradu ztráty na výdělků za dobu jeho dovolené ve výši 13 218 Kč není nárokem žalobkyně, který by mohla v tomto řízení požadovat, a to ani s ohledem na tvrzení existence společného jmění manželů, a v této části z důvodu absence aktivní legitimace žalobkyně nárok zamítl. Nárok žalobkyně na nemajetkovou újmu ve výši 10 000 Kč soud I. stupně rovněž zamítl z důvodu, že nejsou splněny zákonné předpoklady pro poskytnutí takového nároku, když nejsou dány žádné zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, když nikdo neporušil z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, nikdo nezpůsobil žádnou újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo nikdo nezpůsobil žádnou újmu ani z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky.

6. Soud I. stupně přiznal žalobkyni náhradu škody představující náklady na ošetření napadeného psa žalobkyně v rozsahu požadovaném žalobkyní ve výši 6 054 Kč, neboť tento rozsah byl v řízení řádně prokázán, a dále náhradu škody způsobenou znečištěním oděvu žalobkyně krví po zranění jejího psa ve výši 272 Kč, neboť v řízení byla skutečnost, že pes krvácel, prokázána výsledkem svědka R. a výše škody byla prokázána účtenkou čistírny za čištění skvrn od krve na zimní bundě a provedení impregnace. Soud I. stupně přiznal žalobkyni celkem částku 6 326 Kč a vzhledem k tomu, že žalovaní neuhradili žalobkyni škodu dobrovolně, ocitli se podle § 1968 o. z. v prodlení s úhradou této dlužné částky a jsou tak povinni uhradit i zákonný úrok z prodlení od 16. 2. 2018 do zaplacení.
7. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně s poukazem na § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), když spatřoval důvody zvláštního zřetele hodné zejména v osobních poměrech žalobkyně ve vztahu ke svému psovi, kdy přiznání náhrady nákladů řízení žalovaným by výrazně zasáhlo a ovlivnilo osobní i majetkové poměry žalobkyně v nastalé tíživé životní situaci po napadení jejího psa.
8. Žalovaní napadli rozsudek soudu I. stupně v jeho výrocích II. a III. včasným a přípustným odvoláním z důvodů uvedených v § 205 odst. 2 písm. b), c), e) a g) o. s. ř. Uvedli, že odmítají a v řízení nebylo ani prokázáno to, že se jim jejich pes vysmekl, napadl psa žalobkyně a způsobil mu žalobkyní tvrzená zranění. Žalobkyně se snažila zveličit zranění svého psa včetně údajných změn v jeho chování, což nebylo prokázáno. Úřední záznam Policie ČR ze dne 18. 11. 2017, č. j. KRPA-423816-1/ČJ-2017-00065, z kterého soud I. stupně vycházel, je dle žalovaných procesně nepoužitelný dokument, který navíc obsahuje pouze závěry policejního orgánu, který údajnému napadení psa žalobkyně nebyl přítomen. Žalovaní v uvedeném trestním řízení nevypovídali dokonce ani ve formě podání vysvětlení a uvedený úřední záznam ani nepodepsali. Žalovaní poukázali na to, že v řízení bylo prokázáno, že pes žalobkyně je znám jako konfliktní a nevychovaný, pes žalovaných byl po celou dobu na tzv. krátkém vodítku, který byl po incidentu zraněn na pravé zadní noze a musel být veterinárně ošetřen, žalovaným tak vznikla škoda ve výši 1 834 Kč. V této souvislosti žalovaní poukázali na neúčelnost nákladů na ošetření psa žalobkyně, minimálně do částky 1 400 Kč za převoz psa do xxx xxx, který je vzdálen od bydliště žalobkyně 2,1 km a 5 minut jízdy automobilem. Pes žalobkyně měl mít pouze drobnou ranku na zadní noze. Žalovaní dále uvedli, že nesouhlasí s povinností zaplatit žalobkyni částku 272 Kč za vyčištění jejího oděvu, kdy není zřejmé, co měla žalobkyně v době údajného napadení jejího psa na sobě a tato skutečnost se v průběhu řízení ani neřešila a nedokazovala. Žalovaní poukázali na výpověď svědka R., která neodpovídala žalobkyní tvrzenému silnému krvácení jejího psa. Dle žalovaných nebylo prokázáno, zda vůbec a případně v jaké míře měl být oděv žalobkyně od krve.
9. Nakonec žalovaní nesouhlasili s nepřiznáním náhrady nákladů řízení dle § 150 o. s. ř., když měli ve věci cca 80 % úspěch. Dle žalovaných zde nejsou důvody hodné zvláštního zřetele pro postup dle § 150 o. s. ř. Poukázali na to, že žalobkyně nechtěla celou věc na rozdíl od žalovaných řešit mimosoudně, ihned po údajném napadení jejího psa podala na žalované trestní oznámení a též z průběhu řízení byla zjevná antipatie žalobkyně k žalovaným. K soudnímu řízení nemuselo vůbec dojít, kdyby žalobkyně žalovaným dle jejich výzvy předložila lékařské zprávy za ošetřování jejího psa již před zahájením řízení, jak žalovaní požadovali. Žalobkyně se přitom snažila předmět sporu navýšit o údajnou nemateriální újmu, o neúčelně vynaložené náklady a náhradu mzdy svého manžela. Žalovaní navrhli, aby odvolací soud zrušil výrok II. rozsudku soudu I. stupně a rozhodl tak, že se žaloba i do částky 6 326 Kč zamítá a zrušil výrok III. rozsudku soudu I. stupně a uložil žalobkyni povinnost nahradit žalovaným náklady řízení v plném rozsahu.
10. Žalobkyně se k odvolání žalovaných písemně nevyjádřila. Při jednání odvolacího soudu navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích II. a III. potvrdil.
11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.). Poté dospěl

k závěru, že odvolání žalovaných proti výroku ad II. o věci samé není důvodné. Opodstatněným však odvolací soud shledal odvolání žalovaných proti výroku ad III. o náhradě nákladů řízení.

12. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z kterých čerpal správná skutková zjištění (o tom, že pes prvního žalovaného, kterého venčili společně oba žalovaní, způsobil dne 18. 11. 2017 poranění psovi žalobkyně, a to drobnou tržnou ránu na pravé zadní noze, že pes žalobkyně byl téhož dne ošetřen veterinářem a kontrolován ve dnech 19. a 21. 11. 2017, že incidentu nebyl kromě účastníků řízení nikdo jiný přítomen a popisy události účastníky řízení se zcela rozcházejí, že žalobkyně zaplatila za převoz a ošetření svého psa celkem 6 054 Kč a za vyčištění zimní bundy od krve částku 272 Kč). Tato skutková zjištění vyplývají z provedených důkazů, které soud I. stupně hodnotil v souladu s ust. § 132 o. s. ř.
13. Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil přílehavým způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení občanského zákoníku. Odvolací soud se tak se závěry soudu I. stupně (skutkovými a právními) ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje.
14. K odvolacím námitkám žalovaných, jakkoliv nejsou způsobilé vyvrátit správnost přezkoumávaného rozsudku, dodává odvolací soud toliko následující: Žalovaní uplatnili odvolací námitku dle § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř., když namítli, že řízení bylo postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Vadu v postupu soudu I. stupně spatřovali v tom, že soud I. stupně vycházel z úředního záznamu Policie ČR ze dne 18. 11. 2017, č. j. KRPA-423816-1/ČJ-2017-00065. Dle žalovaných se jednalo o procesně nepoužitelný dokument, obsahující pouze závěry policejního orgánu, který údajnému napadení psa žalobkyně nebyl přítomen. Žalovaní v uvedeném trestním řízení nevypovídali ani ve formě podání vysvětlení a úřední záznam nepodepsali.
15. Odvolací soud poukazuje na to, že v občanském soudním řízení mohou za důkaz sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků (§ 125 věta první o. s. ř.). Občanský soudní řád nikterak nezapovídá, aby soud v civilním řízení zohledňoval i vyjádření učiněná v rámci trestního řízení, k nimž by soudu v řízení trestním nebylo umožněno přihlídnout. Je na soudu, aby v rámci volného hodnocení důkazů posoudil, jakou mají tato vyjádření vypovídací hodnotu a nakolik se v kontextu jiných v řízení provedených důkazů jeví jako přesvědčivá (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 28 Cdo 3258/2014 nebo ze dne 30. 1. 2018, sp. zn. 25 Cdo 5811/2017). Úřední záznam policejního orgánu sepsaný podle § 158 odst. 6 trestního řádu je záznamem o obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu. Účelem úředního záznamu o obsahu vysvětlení je opatřit podklady pro další řízení, které může vyústit v zahájení trestního stíhání proti konkrétní osobě nebo v rozhodnutí o odložení nebo jiné vyřízení věci. Úřední záznam nemá formu protokolu, jak je upraven v oddílu druhém hlavy třetí trestního řádu, není proto nutné, aby jej osoba podávající vysvětlení podepisovala.
16. Žalovaní dále namítali nedostatky ve zjištění skutkového stavu věci /odvolací důvody dle § 205 odst. 2 písm. b) a e) o. s. ř./ Dle žalovaných nebylo prokázáno, že pes žalovaných napadl psa žalobkyně a způsobil mu žalobkyniní tvrzená zranění. Odvolací soud v této souvislosti konstatuje, že námitka žalovaných nebyla důvodná, neboť skutkový závěr soudu I. stupně o vzájemné potyčce obou psů a o zranění psa žalobkyně psem žalovaných byl opřen o několik důkazů, zejména o úřední záznam policejního orgánu z 18. 11. 2017 a dále vycházel z lékařské zprávy xxx xxx, fotodokumentace psa žalobkyně a nepřímo i z výpovědi svědků.
17. Odvolací soud nejprve poukazuje na úřední záznam Policie ČR ze dne 18. 11. 2017, č. j. KRPA-423816-1/ČJ-2017-00065, který byl sepsán pprap. Pavlem V., pprap. Ing. Miloslavem V. a pprap.

Martinem H. poté, kdy jmenovaní byli v 18:22 hodin vysláni jako hlídka na základě oznámení žalobkyně do ulice xxx, xxx, kde mělo dojít k napadení mezi dvěma psy. Na místě policejní hlídka vyslechla žalobkyni a jejího manžela Jana K. a oba žalované, kteří shodně uvedli, že když svého psa venčili, měli ho pod kontrolou na kšírech, když ale jejich pes zahlédl psa žalobkyně, začal silně táhnout a z těchto kšír se vysmekl a následně došlo k napadení mezi psy, oba byli zraněni.

18. Odvolací soud nemá důvod pochybovat o tom, že policejní hlídka přivolaná na místo samé bezprostředně po incidentu do úředního záznamu přesně a spolehlivě zaznamenala sdělení přítomných osob, tedy i žalovaných o tom, že došlo k napadení mezi psy žalobkyně a žalovaných a že oba psi byli zraněni. Jednalo se o spontánní výpověď žalovaných, ke které sice později namítli, že nic takového neuvedli, avšak důkaz opaku, kterým by byla vyvrácena domněnka pravdivosti toho, co je v úředním záznamu uvedeno, nenavrhli (§ 134 o. s. ř.).
19. Odvolací soud dále uvádí, že z výpovědí svědků (Ivany K., Jozefa K. a Jana K.) vyplývá, že ti sice incident jako takový neviděli, nicméně popsali stav před bytovým domem bezprostředně po incidentu, kde se nacházela žalobkyně se psem a žalovaní se psem. Žádný jiný pes se v té době na daném místě nenacházel a je vyloučeno, že by si pes žalobkyně způsobil následně ošetřená zranění sám.
20. Žalovaným lze přisvědčit v tom, že veškerá žalobkyní tvrzená zranění psa (pokousání na zádech či poraněné oko) nebyla lékařskou zprávou xxx xxx (ani jinými důkazy) prokázána. V řízení však bylo prokázáno citovanou lékařskou zprávou a fotografiemi, že pes žalobkyně měl ránu na noze, která byla vyčištěna a zašita, pes dostal protišokovou infuzi a byla mu nasazena antibiotika a analgetika. Za tři dny mu byl vytažen drén. Je velmi nepravděpodobné, že by téhož dne napadl psa žalobkyně ještě jiný pes, než pes žalovaných, kdy žalobkyně byla navíc po incidentu odvezena veterinární záchrannou službou se svým psem přímo k veterináři do xxx xxx.
21. Žalovaní namítli neúčelnost nákladů ve výši 1 400 Kč za převoz psa žalobkyně do xxx xxx a ve výši 90 Kč za impregnaci bundy. Nesouhlasili ani s povinností nahradit žalobkyni škodu ve výši 272 Kč za vyčištění jejího oděvu, když dle jejich názoru není zřejmé, co měla žalobkyně v době napadení svého psa na sobě.
22. Odvolací soud konstatuje, že z účtenky č. 18210 vystavené dne 19. 11. 2017 čistírnou oděvů vyplývá, že žalobkyně si nechala vyčistit skvrny od krve na zimní bundě za částku 190 Kč bez DPH, nechala si bundu impregnovat za částku 90 Kč bez DPH, využila slevu ve výši 3 %, celkem za čištění zaplatila 272 Kč. Svědek Jaroslav R., jehož věrohodnost nebyla žalovanými zpochybněna, vypověděl, že žalobkyně nesla svého zraněného psa v ruce, tekla mu krev. Incident mezi psy se odehrál dne 18. 11. 2017 okolo 18. hodiny. Vzhledem k ročnímu období a denní době lze předpokládat, že žalobkyně byla oblečena do zimní bundy. Pokud měl pes žalobkyně kousnou ránu na noze, která si vyžádala šití, a svědek R. potvrdil, že pes krvácel a žalobkyně ho držela v náručí, pak nelze než uzavřít, že druhý den 19. 11. 2017 si nechala žalobkyně vyčistit tu zimní bundu od krve, kterou měla na sobě v den incidentu. U zimní bundy, která má řádně plnit svou funkci, tedy i ochranu před sněhem, je nutné, aby byla po vyčištění též impregnována. Náklady vynaložené žalobkyní na vyčištění zimní bundy od krve za cenu 272 Kč byl účelné a v příčinné souvislosti s jednáním psa žalovaných.
23. Za účelně vynaložené považuje odvolací soud i náklady ve výši 1 400 Kč uhrazené žalobkyní za veterinární služby dle příjmového pokladního dokladu ze dne 18. 11. 2017 vystaveného veterinární záchrannou službou xxx xxx. Úctovaná částka pak dle odvolacího soudu nepředstavuje pouze cenu za převoz, ale celkovou cenu za „veterinární služby“, které byly psovi žalobkyně poskytnuty. Je též nutné přihlídnout k tomu, že žalobkyně a její manžel Jan K., oba ve věku 59 let, byli zřejmě po incidentu v šoku, žalobkyni tak nelze vyčítat, že volala veterinární záchrannou službu, které ji poté se psem odvezla k veterináři.

24. Odvolací námitka žalovaných, že rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci /§ 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř./ není rovněž důvodná.
25. Jak již správně uvedl soud I. stupně, účelem § 2933 o. z. je chránit před nebezpečím, jehož zdrojem jsou zvířata. Ta jsou živými tvory, kteří se pohybují, mají svoji sílu, často se chovají na základě různých instinktů a popudů (nepředvídatelně) a ocitají se v situacích, při nichž nepodléhají lidské kontrole. Kdo vlastní zvíře nebo komu bylo zvíře svěřeno, vystavuje ostatní tomuto nebezpečí. Jako vyrovnání, že ostatní musejí toto riziko snášet, musí vlastník či faktický detentor nést povinnost k náhradě újmy, byť vykonal vše, co po něm bylo možné rozumně požadovat, aby vzniku újmy zabránil. Mezi vlastníkem a faktickým detentorem je pak solidární odpovědnost. Povinnost k náhradě se ukládá bez ohledu na zavinění a nelze se jí zprostit [k tomu srov. *Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1627-1630].*
26. Odvolací soud konstatuje, že v posuzované věci nebylo právně relevantní, zda psi byli na vodítku nebo zda byl pes žalovaných vyprovokován psem žalobkyně. Pro založení odpovědnosti vlastníka psa a jeho faktického detentora za škodu je dostačující, že pes svým jednáním způsobil druhému škodu; porušení právní povinnosti se (na rozdíl od nemajetkové újmy) nevyžaduje. Zároveň je nerozhodné, zda povinní k náhradě škody vykonal vše, co po nich bylo možné rozumně požadovat, aby vzniku škody zabránili.
27. Odvolací soud proto napadený rozsudek soudu I. stupně ve výroku II. potvrdil jako věcně správný podle ustanovení § 219 o. s. ř. (výrok I. rozsudku odvolacího soudu).
28. Současně však odvolací soud shledal důvodným odvolání žalovaných v části, v níž brojili proti výroku o náhradě nákladů řízení. Soud I. stupně převážně úspěšným žalovaným, kteří mají ve smyslu § 142 odst. 2 o. s. ř. právo na náhradu poměrné části nákladů řízení v rozsahu svého úspěchu, náhradu nákladů řízení nepřiznal s poukazem na § 150 o. s. ř. Důvody hodné zvláštního zřetele spatřoval soud „zejména v osobních poměrech žalobkyně ve vztahu ke svému psovi, kdy přiznání náhrady nákladů řízení žalovaným by výrazně zasáhlo a ovlivnilo osobní i majetkové poměry žalobkyně v nastalé tíživé životní situaci po napadení jejího psa“.
29. Odvolací soud konstatuje, že otázku náhrad nákladů řízení upravuje občanský soudní řád v § 142 a následující. Podle § 150 o. s. ř. soud může výjimečně, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele, náhradu nákladů zcela nebo z části nepřiznat. V procesním právu je nutno každou výjimku z obecného pravidla (zde výjimku z pravidla obsaženého v § 142 odst. 2 o. s. ř. formulovanou v § 150 o. s. ř.) vykládat restriktivně. Závěr soudu o tom, zda jde o výjimečný případ a zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, musí vycházet z pečlivého posouzení všech rozhodných hledisek. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží v první řadě k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení; je třeba přitom vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno také uvážit, jak by se takové rozhodnutí dotklo zejména majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné z hlediska aplikace § 150 o. s. ř. jsou rovněž okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení a další. Musí jít o takové okolnosti, které mají skutečný vliv na spravedlivost rozhodnutí o náhradě nákladů řízení (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2389/2013, ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2438/2013 nebo ze dne 29. 8. 2018, sp. zn. 33 Cdo 1529/2017).
30. Ústavní soud České republiky opakovaně judikoval (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 3161/08 nebo ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. II. ÚS 1605/15), že jestliže má soud v plánu použít moderační právo nebo ho některá ze stran navrhne, musí umožnit druhé straně, aby se k tomu vyjádřila (k záměru i k důkazům). Není možné, aby soud dospěl vnitřně k přesvědčení, že je třeba aplikovat § 150 o. s. ř., a straně, která by jinak náklady získala, to neřekl a ta se to dozvěděla až z rozhodnutí, neboť ke všem důkazům má právo se vyjádřit a všechny

úvahy doplnit svým tvrzením (k tomu srov. *Svoboda K., Smolík P., Levý J., Šínová R. a kol.* Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 627).

31. Odvolací soud s ohledem na výše uvedené judikatorní závěry konstatuje, že pro výjimečné použití moderačního práva (§ 150 o. s. ř.) nejsou v této věci dány důvody hodné zvláštního zřetele a ani sama žalobkyně je netvrdí. Soud I. stupně nijak blíže nevysvětlil, jak dospěl k závěru, že by přiznání náhrady nákladů řízení žalovaným „výrazně ovlivnilo osobní i majetkové poměry žalobkyně“. Není též zřejmé, v čem soud I. stupně spatřoval důvody zvláštního zřetele hodné, když poukazyval na „osobní poměry žalobkyně ve vztahu ke svému psovi“ nebo na „tíživou životní situaci po napadení jejího psa“. Soud I. stupně navíc moderační právo použil, aniž by umožnil žalovaným, kteří by jinak měli právo na náhradu poměrné části nákladů řízení, aby se k jeho záměru takto rozhodnout a k důvodům jeho použití vyjádřili, čímž porušil jejich právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Jedná se o vadu, která měla za následek nesprávné rozhodnutí o nákladech řízení, kterou však lze napravit odvolacím soudem, neboť účastníci řízení již měli možnost seznámit se s důvody, pro které soud I. stupně o nákladech řízení rozhodl podle § 150 o. s. ř., a žalobkyně měla možnost vyjádřit se k odvolání žalovaných, kteří nákladový výrok soudu I. stupně napadli.
32. Odvolací soud přihlédl k tomu, že žalobkyně bezdůvodně odmítla nabídku žalovaných učiněnou prostřednictvím jejich právního zástupce dopisem ze dne 27. 3. 2018, kterou žalovaní nabídli žalobkyni uhrazení částky 6 054 Kč, kterou žalobkyně vynaložila na léčení svého psa, s tím že žalobkyně zároveň zaplatí žalovaným částku 1 834 Kč představující náklady žalovaných na léčení jejich psa. Tato nabídka byla dle odvolacího soudu rozumná a spravedlivá. Namísto toho žalobkyně podala dne 9. 4. 2018 žalobu k soudu, v které navíc uplatnila nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 10 000 Kč, aniž by předtím žalované k plnění tohoto nároku vyzvala. Popis zranění psa žalobkyně v žalobě je pak ve zjevném rozporu s lékařskou zprávou xxx xxx ze dne 2. 10. 2018, kdy je nepochybné, že žalobkyně zranění svého psa značně zveličovala, na což upozorňovali žalovaní žalobkyni již před zahájením řízení v korespondenci mezi právními zástupci účastníků. Přesto žalobkyně předložila důkaz o skutečném stavu svého zraněného psa až v říjnu 2018, tedy 6 měsíců po podání žaloby.
33. Odvolací soud uzavírá, že na zahájení soudního řízení měla značný podíl sama žalobkyně, která neprojevila snahu o racionální vyřešení sporu mimosoudní cestou, po žalovaných žádala nahradit ztrátu na výdělku svého manžela, k náhradě nemajetkové újmy žalované ani nevyzvala. Odvolací soud zároveň nezjistil žádné skutečnosti, z kterých by vyplývalo, že majetkové poměry žalobkyně jsou natolik tíživé, že by jí mělo uložení povinnosti nahradit žalovaným náklady řízení způsobit jakoukoliv újmu. Sama žalobkyně se k odvolání žalovaných proti nákladovému výroku napadeného rozsudku soudu I. stupně nijak nevyjádřila. Po převážně úspěšných žalovaných nelze zároveň spravedlivě požadovat, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesli ze svého. Aplikace ustanovení § 150 o. s. ř. soudem I. stupně při rozhodování o náhradě nákladů řízení tak nebyla dle odvolacího soudu namístě.
34. Žalovaným vznikly v řízení před soudem I. stupně náklady právního zastoupení ve výši 55 393,80 Kč, která sestává z mimosmluvní odměny za 7 účelně vynaložených úkonů právní služby po 2 x 3 120 Kč [převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě ze dne 29. 5. 2018 a účast na jednání před soudem dne 26. 9. 2018, 12. 12. 2018, 20. 3. 2019, 17. 4. 2019 a 29. 5. 2019 ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) AT (ostatní písemná vyjádření ze dne 12. 7. 2018, 26. 10. 2018, 6. 12. 2018 a 28. 1. 2019 nebyla odvolacím soudem vyhodnocena jako účelná, neboť žalovaní nebyli soudem I. stupně vyzváni k činění těchto úkonů; závěrečný návrh žalovaných ze dne 28. 5. 2019 je pak zohledněn v odměně za účast na jednání před soudem dne 29. 5. 2019, při kterém byly pouze předneseny závěrečné návrhy a vyhlášen rozsudek); za tarifní hodnotu čtyř spojených věcí ve smyslu § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a) a § 12 odst. 3 AT bylo třeba považovat částku 3 900 Kč (6 054 Kč + 13 218 Kč + 272 Kč + 50 000 Kč),

z toho za každého ze společně zastupovaných žalovaných ve smyslu § 12 odst. 4 AT částku 3 120 Kč], z náhrady hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za 7 úkonů právní služby podle § 13 odst. 1, 3 AT a 21 % DPH ve výši 9 613,80 Kč.

35. Žalobkyně byla v řízení před soudem I. stupně úspěšná v rozsahu 9 % (s nárokem na náhradu škody ve výši 6 054 Kč a 272 Kč, tj. v tarifní hodnotě 6 326 Kč) a žalovaný byli úspěšní v rozsahu 91 % (žaloba proti nim byla zamítnuta ohledně nároku na náhradu škody ve výši 13 218 Kč a nemajetkové újmy ve výši 10 000 Kč, tj. v tarifní hodnotě 13 218 Kč + 50 000 Kč, tj. celkem 63 218 Kč), převážně úspěšní byli v řízení před soudem I. stupně žalovaní, a to v rozsahu 82 %. Žalovaní tak mají ve smyslu § 142 odst. 2 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně v rozsahu 82 % z částky 55 393,80 Kč, tj. 45 423 Kč.
36. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v napadeném nákladovém výroku ad III. změnil podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, že uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovaným na náhradě nákladů řízení 45 423 Kč k rukám zástupce žalovaných do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II. rozsudku odvolacího soudu).
37. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.; k určení lhůty delší nebo stanovení plnění ve splátkách neshledal odvolací soud důvod. O povinnosti žalobkyně zaplatit náklady řízení k rukám advokáta žalovaných bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
38. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto ve výroku ad III. rozsudku odvolacího soudu podle § 142 odst. 1, ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení ve věci samé úspěšné žalobkyni přísluší náhrada nákladů řízení v plné výši odpovídající nákladům právního zastoupení ve výši 2 178 Kč, které sestávají z odměny za 1 účelně vynaložený úkon právní služby po 1 500 Kč z tarifní hodnoty 6 326 Kč (účast na jednání před odvolacím soudem dne 27. 11. 2019) podle § 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 odst. 1 písm. g), k) a § 12 odst. 3 advokátního tarifu, z náhrady hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za 1 úkon právní služby podle § 13 odst. 1, 3 AT a 21 % DPH ve výši 378 Kč.
39. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.; k určení lhůty delší nebo stanovení plnění ve splátkách neshledal odvolací soud důvod. O povinnosti žalovaných zaplatit společně a nerozdílně náklady odvolacího řízení k rukám advokáta žalobkyně bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
40. Výrok rozsudku soudu I. stupně ad I. nebyl dotčen odvoláním žádného z účastníků. Zůstal proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné /§ 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř./.

Praha 27. listopadu 2019

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.